

Súd: Okresný súd Bánovce nad Bebravou
Spisová značka: 1P/13/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3218200226
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miriam Manová
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2019:3218200226.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou samosudkyňou Mgr. Miriam Manovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého N. Q., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske pracovisko Bánovce nad Bebravou, dieťa rodičov, matky alebo jej F. Ď., naposledy bytom F. V. Č.. XXX/XX, R.U. U. R., štátnej občianky SR, ktorá zomrela dňa 29.07.2014 a otca K. H., bytom R. XX/XX/XX, H. XXXX, Rakúska republika, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- I. Súd nariaďuje nad mal. N. Q., nar. XX.XX.XXXX v Bánovciach nad Bebravou, ústavnú starostlivosť, ktorá bude vykonávaná v Centre pre deti a rodiny, Ul. Nešporova 104/16, Ilava - Klobušice, s účinnosťou od 28.02.2018.
- II. Otec mal. dieťaťa je povinný s účinnosťou od 28.02.2018 prispievať na výživu mal. N. Q. nar. XX.XX.XXXX v Bánovciach nad Bebravou, výživným vo výške 30 € mesačne, vždy do 25 - dňa v tom ktorom mesiaci vopred, na účet Centra pre deti a rodiny, Ul. Nešporova 104/16, Ilava - Klobušice.
- III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 15.02.2018 bol Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou doručený podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd nariadi nad výchovou mal. N. Q., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá bude vykonávaná v Detskom domove Ilava, Klobušice, Nešporova 104/16 s odôvodnením, že po smrti matky F. Ď., bol maloletý N. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti svojho starého otca - pána C. Q., ktorý dňa XX.XX.XXXX zomrel, uznesením Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou, č. k. 1P/128/2017 - 36 zo dňa 29. 11. 2017, právoplatným dňa 31. 01. 2018 bol mal. N. bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti manželom O.Ý., avšak dňa 12.02.2018 manželia O. uviedli, že nebudú trvať na zverení maloletého do svojej náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko maloletý N. prišiel dňa 09.02.2018 domov v podnapitom stave, stratil ich dôveru, pričom v rodine maloletého dieťaťa sa nenašiel nikto z príbuzných, ktorý by mal záujem o zabezpečovanie starostlivosti maloletému N. a teda je vážne ohrozený priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin maloletého.

2. Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením č. k. 1P/13/2018-3 zo dňa 15.02.2018 začal konanie bez návrhu o nariadenie ústavnej starostlivosti nad výchovou mal. N. Q..

3. V uvedenej veci súd určil termín pojednávania na 22.01.2019, na nariadený termín pojednávania sa dostavila zástupkyňa kolízneho opatrovníka. Otec mal. dieťaťa sa nedostavil, k návrhu bol vypočutý dožiadaným súdom dňa 31.10.2018, pričom uviedol, že súhlasí, aby súd pojednával v jeho

neprítomnosti, a teda okresný súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku pojednával a rozhodol v neprítomnosti otca mal. dieťaťa.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, prečítaním protokolu o výsluchu otca mal. dieťaťa, záznamov z výkonu terénnej sociálnej práce, správ Detského domova Ilava - Klobušice, rozsudkov, uznesení, správ Centra pre deti a rodinu Ilava - Klobušice, pripojené spisy ako aj ostatný na vec sa vzťahujúci spisový materiál a zistil nasledovný skutkový stav veci:

5. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, č. k. 3NcP 108/02 - 18 zo dňa 20.11.2002, právoplatným dňa 05.03.2003 bol maloletý N. zverený do starostlivosti matky, a otcovi mal. dieťaťa bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 1000 Sk, t. j. 33,19 € mesačne, ktoré bol povinný platiť k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

6. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 3P/25/2008 - 413 zo dňa 30.06.2011, právoplatným 04.10.2011 bola otcovi mal. dieťaťa zvýšená vyživovacia povinnosť z 33,19 € mesačne na 90 € mesačne s účinnosťou od 01.09.2008.

7. Následne, rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 3P/8/2014-195 zo dňa 03.07.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č. k. 17CoP/110/2014 zo dňa 10.12.2014, bol mal. N. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starému otcovi C. Q., nar. XX.XX.XXXX, a zároveň, matke mal. dieťaťa bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu, a otcovi mal. dieťaťa bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 90 € mesačne, s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia súdu.

8. Uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, č. k. 1P/128/2017 - 36 zo dňa 29. 11. 2017, právoplatným dňa 31. 01. 2018 maloletý N. bol neodkladným opatrením zverený do náhradnej osobnej starostlivosti manželom O. - A., nar. XX. XX. XXXX a E., nar. XX. XX. XXXX, bytom R.U. U. R., Z. E. XXX/XX.

9. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 1P/128/2017-190 zo dňa 17.04.2018, právoplatným dňa 09.06.2018 mal. N. Q. nebol zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom A. O., nar. XX.XX.XXXX a E. O.Á., nar. XX.XX.XXXX.

10. Následne, uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 1P/13/2018 - 25 zo dňa 27.02.2018, právoplatným dňa 23.08.2018 o nariadení neodkladného opatrenia bola nad výchovu mal. dočasne nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Ilava, so sídlom Nešpora 104/16, Klobušice.

11. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka po zákonom poučení na pojednávaní uviedla, že mal. N. počas neformálneho rozhovoru dňa 19.07.2018 a 05.10.2018 uviedol, že trvá na tom, aby nad jeho výchovu bola nariadená ústavná zariadenia, chce naďalej zotrvať v zariadení, kde si vytvoril svoje široké sociálne väzby, pobyt v zariadení vníma ako pocit istoty a bezpečia, kde je nastavený na pevný výchovný systém a pravidelný kontrolný mechanizmus, v zariadení má aspoň nejaké istoty, bojí sa že by zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti nemuselo vyjsť, nechce zažiť ďalšie sklamanie. Zástupkyňa KO zároveň uviedla, vzhľadom k tomu, že niet blízkej dospeléj osoby, ktorá by zabezpečila výchovu mal. N. Q., odporúča súdu, aby nariadil nad mal. N. Q. ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude i naďalej vykonávaná v Centre pre deti a rodiny, Ul. M. Nešpora 104/16, Ilava - Klobušice a otcovi mal. N. bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 30 € mesačne, otec mal. dieťaťa dlh na výživnom nemá.

12. Otec mal. dieťaťa bol vypočutý pred dožiadaným súdom, ktorý po zákonom poučení uviedol, že je oboznámený so situáciou mal. N., ktorý je v detskom domove. Mal. N. má tetu v Rakúsku, s ktorou sa stretáva tak dvakrát - trikrát do roka a vtedy sa s maloletým aj on stretne, je s ním v telefonickom kontakte a cez Facebook, majú však určité problémy s jazykovou bariérou. Keď je mal. N. v Rakúsku, tak mu kupuje oblečenie a iné veci, ktoré si praje. Ku svojej finančnej situácie otec mal. dieťaťa uviedol, že poberá dávky v hmotnej núdzi vo výške 30,73 € denne a príspevok na zdravotné poistenie, mal. N. zasiela výživné vo výške 30 €. Okrem mal. N. má ešte jedného dospelého syna a dve mal. deti, s ktorými býva v spoločnej domácnosti. Pracuje na čiastočný úväzok v Café Dostler vo Viedni, kde dostáva plat 304,50 €. V roku 2012 mu začalo konkurzné konanie, ktoré bude pokračovať ešte rok. K mesačným

nákladom uviedol, že tieto pozostávajú z nájomného 540 €, elektrina a plyn - 70 - 80 €, pripojenie na internet - 30 €, materská škola pre mal. syna - 110 €. Z jeho mesačného príjmu mu nezostanú žiadne peniaze.

13. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zo dňa 05.10.2018 vyplýva, že mal. N. v školskom roku 2018/2019 navštevuje 2. ročník na SOŠ drevárskej v Topoľčanoch v učebnom odbore stolár, počas školského vyučovania je mal. N. ubytovaný na Školskom internáte v Topoľčanoch a na víkendy dochádza do Detského domova Ilava - Klobušice. Od 01. 09. 2018 je maloletý N. umiestnený v Satelite Ladce, na skupine rodinného typu. Počas leta od 07. 08. 2018 do 14.08.2018 bol mal. N. na dovolenke so svojou tetou G. Q. a jej deťmi. Mal. N. počas telefonického rozhovoru dňa 05.10.2018 uviedol, že trvá na tom, aby nad jeho výchovou bola nariadená ústavná starostlivosť. Teta maloletého, G. Q., uviedla, že si N. nemôže dať zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že žije spolu s dvomi maloletými deťmi v Rakúsku, mal. N. by sa musel presťahovať za nimi a zároveň ho nechce odlučovať od rodiny, ktorú má na Slovensku, kamarátov, spolužiakov, meniť mu školu. Zo správy zároveň vyplýva, že vzhľadom k tomu, že niet blízkej dospeléj osoby, ktorá by zabezpečila starostlivosť a výchovu mal. N. Q., odporúčajú súdu, aby nariadil nad mal. N. ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude i naďalej vykonávať v Detskom domove, M. Nešpora 104/16, Ilava - Klobušice.

14. Zo správy Detského domova Ilava - Klobušice zo dňa 17.12.2019 (č. I. 156-161) vyplýva, že mal. N. bol do zariadenia umiestnený dňa 28.02.2018, v školskom roku 2018/2019 navštevuje 2. ročník SOŠ drevárskej v Topoľčanoch, správanie v školskom prostredí je pozitívne, nie sú s ním výchovné problémy. Od 01.09.2018 je mal. N. umiestnený v Satelite Ladce, ktorý je súčasťou Detského domova Ilava Klobušice na skupinu rodinného typu. Z rozhovoru s maloletým vyplynulo, že mal. N. má záujem zotrvať v zariadení detského domova do dosiahnutia plnoletosti.

15. Podľa § 111 písm. I/ Civilného mimosporového poriadku v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach.

16. Podľa § 54 ods. 1, 2 a 5 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

17. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

18. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 81 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

21. V predmetnej veci dospel súd k záveru, že je dôvodné nariadiť nad výchovou mal. N. Q. ústavnú starostlivosť. Mal. N. Q. rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 3P/8/2014 - 195 zo dňa 03.07.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č. k. 17CoP/110/2014 zo dňa 10.12.2014 bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti svojmu starému otcovi - C. Q.. Matka maloletého dieťaťa zomrela dňa 29.07.2014, starý otec mal. dieťaťa C. Q. zomrel dňa 18.11.2017. Otec mal. dieťaťa K. H. žije v Rakúskej republike, o osobnú starostlivosť o mal. N. neprejavil záujem. Uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 1P/13/2018 - 25 zo dňa 27.02.2018, právoplatným dňa 23.08.2018 bola neodkladným opatrením nad výchovu mal. N. nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Ilava, so sídlom Nešporova 104/16, Klobušice. Mal. N. bol do zariadenia umiestnený dňa 28.02.2018, v školskom roku 2018/2019 navštevuje 2. ročník SOŠ drevárskej v Topoľčanoch, správanie v školskom prostredí je pozitívne, nie sú s ním výchovné problémy, od 01.09.2018 je umiestnený v Satelite Ladce na skupinu rodinného typu. Mal. N. má záujem zotrvať v predmetnom zariadení do dosiahnutia plnoletosti, pobyt vníma ako pocit istoty a bezpečia, kde je nastavený na pevný výchovný systém a pravidelný kontrolný mechanizmus. Vzhľadom ku skutočnosti, že niet blízkej dospeljej osoby, ktorá by zabezpečila starostlivosť mal. N. Q., dospel súd k záveru, že ústavná starostlivosť ako náhradná forma starostlivosti o maloletého v jeho najlepšom záujme, pričom súd prihliadol i na názor maloletého, ktorý chce zotrvať v zariadení, v ktorom je umiestnený.

22. Vychádzajúc z príjmových a majetkových pomerov otca mal. dieťaťa súd zároveň rozhodol i o vyživovacej povinnosti zo strany otca mal. dieťaťa, ktorému uložil povinnosť prispievať na výživu mal. N. výživným vo výške 30 € mesačne, a to na účet Centra pre deti a rodiny Ilava, Klobušice, Nešporova 104/16 s účinnosťou od 28.02.2018, t. j. odo dňa umiestnenia mal. do predmetného zariadenia, pričom toto výživné je určené len v nevyhnutnej miere na uspokojovanie základných potrieb mal. N..

23. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, kedy žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.